

## ๓ รตนัตถยคณนปณามคากา

(ความนอบน้อมพระรัตนตรัย)

๖ มีนาคม ๒๕๕๒

นโม.....

อิจฺเจตํ รตนตฺตยํ.....

ความนอบน้อมพระรัตนตรัย ในอดีต ปัจจุบัน อนาคต และถึงเป็นที่พึง โดยย่อ “นโม” แปลว่า นอบน้อม

### ๑. นอบน้อมด้วยกาย

#### ๑.๑ เมื่อมีพระชนม์อยู่

- ถวายบังคมด้วยเบญจางคประดิษฐ์
- คอยฟังพระโอวาทานุสาสน์อย่างตั้งใจ
- ไม่เปล่งวาจาบริภาษ
- ไม่นั่งไขว่ห้างและเหยียดขา จะเป็นที่รำคาญพระนาสิก ไม่นั่งไกลให้ต้องตะเบ็ง ไม่นั่งตรงหรือหลังนัก ทำให้ต้องหันพระพักตร์มากไป

#### ๑.๒ เมื่อเสด็จดับขันธแล้ว

ในเขตเจดีย์ทั้ง ๔ ได้แก่ บริโกทเจดีย์ ธาตุเจดีย์ ธรรมเจดีย์ อุทเทสิกเจดีย์

- ลดร่มลง ห่มลดไหล่
- ถอดรองเท้า
- ไม่ส่งเสียงดังและขาดความเคารพ
- ไม่ทิ้งของสกปรก
- เมื่อเห็นวารกให้ปัดกวาด ทำความสะอาด
- ซ่อมแซมปฏิสังขรณ์

### ๒. นอบน้อมด้วยวาจา

- นำเรื่องพระรัตนตรัยไปสรรเสริญอยู่เนืองๆ

### ๓. นอบน้อมด้วยใจ

- คิดถึงพระรัตนตรัยอยู่เนืองๆ ไม่ให้ใจไปจรดกับอารมณ์สิ่งอื่นมากนัก หมั่นระคองใจ ให้จรดอยู่กับพระรัตนตรัย

ศฤงคาร และบรรพชิต ในเวลาทำศาสนกิจทุกครั้ง ต้องนอบน้อมให้ครบถ้วน ถูกพระรัตนตรัยทั้งสามกาล ด้วยการกล่าวคำว่า

“นโม ตสฺส ภควโต....เพื่อนอบน้อมพระรัตนตรัยในอดีต ปัจจุบัน อนาคต

### ในทางปริยัติ

“รัตน” แปลว่า แก้ว “ตรัย” แปลว่า สาม

“รัตน” + “ตรัย” แปลว่า แก้วสามประการ

“พุทฺธรัตนะ” แก้ว คือ พระพุทธ

“ธรรมรัตนะ” แก้ว คือ พระธรรม

“สังฆรัตนะ” แก้ว คือ พระสงฆ์

### ทำไมนำพระรัตนตรัยมาเปรียบด้วยแก้ว ?

เพราะแก้ว หรือเพชร ล้วนเป็นวัตถุที่ทำความยินดีให้บังเกิดแก่เจ้าของหรือผู้พบเห็น แสดงว่าเป็นผู้มั่งมี รัตนตรัยก็เป็นที่ยินดีของเทวดาและมนุษย์ทั้งหลายเช่นกัน

ในทางปฏิบัติ พระรัตนตรัยเป็นแก้วจริง ๆ ประเสริฐเลิศกว่ารัตนใดในสามภพ จะเข้าให้ถึงจริง ต้องปฏิบัติให้ถูกวิธี จึงเรียกว่า “ปฏิบัติ” แปลว่า ถึงเฉพาะผู้ปฏิบัติ

### การถึงรัตนตรัยของผู้ปฏิบัติแบบต่างๆ

| ผู้ปฏิบัติ                     | พระพุทธ                                                         | พระธรรม                            | พระสงฆ์                                                |
|--------------------------------|-----------------------------------------------------------------|------------------------------------|--------------------------------------------------------|
| ๑. ผู้ไม่ได้ศึกษา              | พระประธานในโบสถ์                                                | ใบลานในตู้พระธรรม                  | พระสงฆ์ทุกวันนี้                                       |
| ๒. ผู้เล่าเรียน<br>พุทธประวัติ | เจ้าชายสิทธัตถะที่ตรัสรู้<br>ใต้ต้นโพธิ์                        | ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร               | ปัญจวัคคีย์ ถึง<br>พระสุภัททาสวาก<br>องค์สุดท้าย       |
| ๓. ผู้มีสติปัญญา<br>ศึกษามาก   | คิดว่า “พุทธ” แปลว่า<br>ตรัสรู้ = รู้นั่นเอง<br>เป็นพระพุทธเจ้า | ความรู้ที่ถูกต้องของ<br>ตัวท่านเอง | ตัวของท่านเองที่<br>รักษาความรู้ถูกต้อง<br>ไม่ให้หายไป |
| ๔. หลวงพ่อ<br>วัดปากน้ำ        | ธรรมกาย                                                         | ดวงธรรมที่ทำให้เป็น<br>ธรรมกาย     | ธรรมกายละเอียด                                         |

การเข้าถึงพระรัตนตรัย ๓ แบบแรก ก็ถูกแต่ยังเข้าไปไม่ถึงแก่น เหมือนเอานิ้วไปจรดเข้าที่  
กะโหลก เปลือก และกระดูกเท่านั้น ยังไม่ถูกแก่น ของตนไม้

การเข้าถึงพระรัตนตรัย ต้องเอากาย วาจา ใจ ที่ละเอียดจรดเข้าไปให้ถึงแก่นจริง ๆ

กายสังขาร (ลมหายใจเข้าออก)

วจีสังขาร (ความตรึกตรองที่จะพูด)

จิตสังขาร (ความปรุงของจิต)

สามอย่างนี้หยุดเป็นจุดเดียวกันที่ศูนย์กลางกาย จะเข้าถึง “ดวงธรรม”

“ดวงธรรม” มีชื่อเรียกต่างๆ กันว่า

- ธัมมานุปัสสนาสติปัฏฐาน
- พระธรรมดวงแก้ว
- ปฐมมรรค (ในมูลกัจจาย)

กาย วาจา ใจ ที่ละเอียดจรดลงที่ศูนย์กลางดวงธรรม หยดเป็นจุดเดียว เรียก **“สังขารสงบ”** เช่น เด็กในท้องมารดา อยู่ในที่แคบได้ เพราะสังขารสงบนี้ เทวดา พรหม อรูปพรหมก็เช่นกัน จึงกล่าวว่า **“สงบสังขารทั้งหลายเสียได้ นำมาซึ่งความสุข”** และเป็นทางทำตนให้เป็นพุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ

หยดในกลางดวงธรรม จะเห็นดวงต่างๆ คือ คีล สมาธิ ปัญญา วิมุตติ วิมุตติญาณทัสสนะ สลับกัน เข้ากายต่างๆ จนถึงพระธรรมกาย

เมื่อถึงพระธรรมกาย ก็เห็นตัวตนว่า กายมนุษย์ ทิพย์ พรหม อรูปพรหม เป็นกายสมมุติ สิ้นปัจจัยก็ต้องแตกสลาย **แต่ธรรมกาย เป็นเที่ยง เป็นสุข เป็นตัว**

**ผู้ที่เข้าถึงพระรัตนตรัย ต้องเอาใจของตนไปจรดอยู่ที่ศูนย์กลางกายของตนนั้น แล้วทำให้หยุด หยุดในหยุด หนักเข้าไปทุกทีไม่ให้คลายออก ทำไปจนใจไม่คลายออก นี่เป็นทางไปของ พระพุทธเจ้า พระอรหันต์ และถูกตำราของสัตว์ผู้ไปเกิดมาเกิดด้วย**

**“เพชร” หรือ “แก้วมณี” เป็นแก้วที่มีค่าสูงสุดในโลก ยังสู้แก้วของพระเจ้าจักรพรรดิไม่ได้ แต่ทั้งหมดไม่อาจเทียบค่าได้กับแก้วทั้งสาม คือ “รัตนตรัย” ผู้ใดเข้าถึง ลืมแก้วลืมสววรรค์ในโลกหมดทั้งสิ้น**

**“ที่ได้แสดงมาแล้วนี้ เป็นวิธีให้เข้าถึงรัตนะ ทั้ง ๓ คือพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ หรือ พุทธรัตนะ ธรรมรัตนะ สังฆรัตนะ มีอาการต่างๆ กัน ในเมื่อจับหลักยังไม่ได้**

**ต่อเมื่อจับหลัก คือธรรมกายได้แล้ว จะเห็นว่าไม่ต่างกัน เนื่องเป็นอันเดียวกันแท้ๆ”**